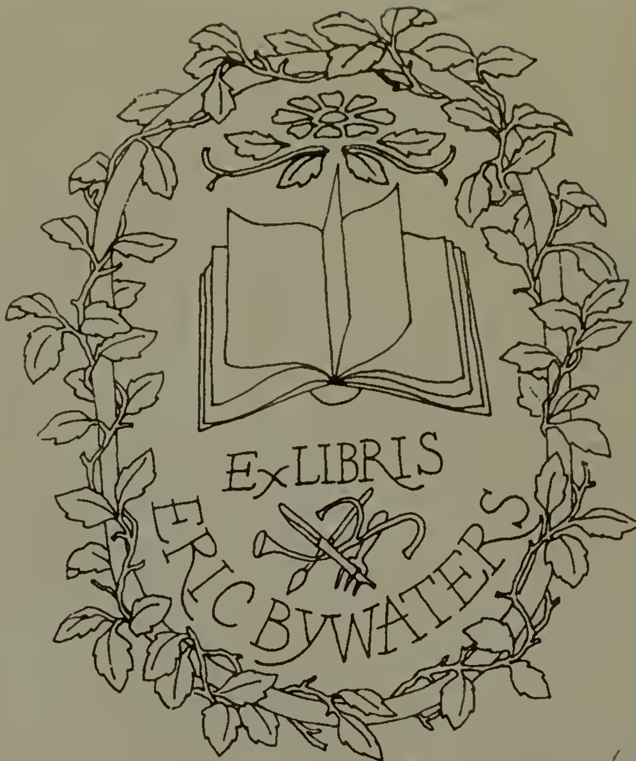
SL/27-3-C-17
S2390K

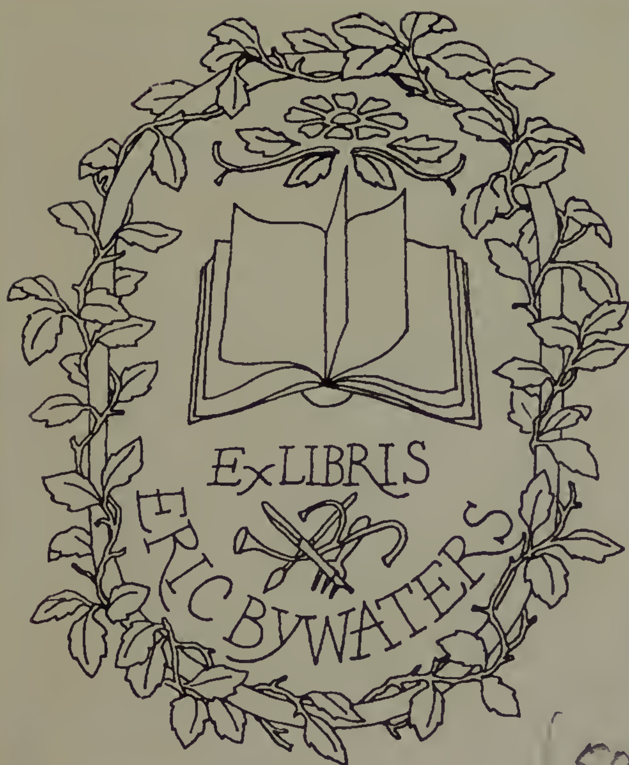

£50
40/VI

£ 1/10/-

[illegible]

Hugh Jacksons Book August [illegible]

50

Hugh Jackson Ballywooly June 9:1

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ARTHRODYNIA.

DISSERTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE ARTHRODYNIA.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ Praefecti;

NEC NON

Ampliſſimi SENATUS ACADEMICI conſenſu,

Et nobiliſſimae FACULTATIS MEDICÆ decreto,

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini ſubjicit

ROBERTUS DONALDSON JACKSON,

HIBERNUS.

Toil and be ſtrong. By toil the flaccid nerves
Grow firm, and gain a more compacted tone;
—————————— a frame ſo ſteel'd
Dreads not the cough, nor thoſe ungenial blaſts,
That breathe the tertian or fell rheumatiſm.

ARMSTRONG.

Ad diem 12. Septembris, hora locoque ſolitis.

EDINBURGI:
Apud BALFOUR et SMELLIE,
Academiae Typographos.

M,DCC,XCI.

Patri ſuo dilectiſſimo,

HUGONI JACKSON,

ARMIGERO,

Apud Ballywoolly, in comitatu Dunenſi,

Ob omnia beneficia,

Quae a parente optimo et amantiſſimo

Potuerint ſperari,

In ſe conſtanter et generoſe collata,

Potiſſimum ob curam vere paternam,

Quam in ſeſe educando anxie poſuerit;

Ut teſtimonium amoris et obſervantiae perpetuae;

Deinde,

Deinde,

Patruo ſuo,

ROBERTO DONALDSON NICHOLSON,

ARMIGERO,

Apud Ballymagee,

Viro integerrimo honeſtiſſimoque,

Patriae libertatis ſtrenuo defenſori;

Propter conſilia utiliſſima,

Quae ab eo acceperit,

Et propter virtutes, quibus praeditus eſt,

Numeroſas et intemeratas;

Hanc Diſſertationem Medicam Inauguralem

Sacram eſſe voluit

AUCTOR.

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

ARTHRODYNIA.

QUO omnia hunc morbum ſpectantia in luce clariore ponamus, definitionem utriuſque rheumatiſmi, acuti nempe et chronici, vel arthrodyniae, trademus, verba Culleniana adhibentes. Rheumatiſmus autem acutus eſt, "Morbus ab externa, et plerumque evidente "cauſa; pyrexia; dolor circa articulos, muſ-"culorum tractum ſequens, genua et reliquos "majores, potius quam pedum vel manuum, "articulos infeſtans, calore externo auctus."

Quantum ad arthrodyniam attinet, ea ſic definitur: "Poſt rheumatiſmum, niſum violen-
"tem, vel ſubluxationem, dolores artuum vel
"muſculorum, ſub motu praeſertim aucti, plus
"minuſve fugaces, calore lecti vel alio externo
"levati; artus debiles, rigidi, facile et ſaepe
"ſponte frigeſcentes; pyrexia nulla, tumor ple-
"rumque nullus."

Lumbago et iſchias, quae aliquando morbi acuti, ſed multo ſaepius chronici ſunt, plerumque ad hunc morbum pertinent.

Rheumatiſmus acutus, prout a Culleno definitur, eſt morbus, qui regiones ad ſeptentrionem vergentes frequenter infeſtat, quod forſitan frigori aërio jure tribuitur. Ob hanc rationem, attentionem ſeriam et ſingularem haud dubie meretur. Prava medendi via aliterve in morbum ſaepe degenerat, qui quidem non tam frequenter ſemet oſtendit; ſed curationem magis incertam

incertam recipit, et non minus doloris aegrotantibus, et moleſtiae medentibus, quam plerique alii, qui chronici appellantur, faceſſere conſuevit. Eam rheumatiſmi ſpeciem ſignifico, quae a Culleno arthrodynia nominatur, quaeque acutum non raro excipit. Hanc praecipue exequi decrevi. Morbus pertinaciſſimus eſt, et frequenter medicinae difficillime cedit. Medicus non ſaepius ſuper eo conſulitur, quam forſitan pathologiam ejus magna ex parte ignorat, et curationem certam promittere non audet. Sydenhamius, non ſine cauſa gravi quidem, memoriae prodit, hunc morbum, quanquam plerumque periculo, ſignis inflammationis depulſis, vacat, ob gravitatem tamen doloris et longum, quod habet, ſpatium, eſſe vere formidoloſum. Hoc in cauſa eſt, cur mihi in votis ſit, opiniones auctorum diverſorum de eo perpendere, et eas illum in ordinem, qui in diſſertationibus medicis vulgo adhibetur, redigere. Me hoc tam accurate, quam volo, perficere poſſe deſpero.

Cum

Cum mentio hujus morbi, ante multa ſecula *, fuerit facta, expectares auctores qui rationis medendi vulgaris inutilitatem confeſſi ſunt, naturam ejus mature et accurate fuiſſe inveſtigaturos. Res vero longe aliter ſeſe habet. Namque, ad praeſens tempus uſque, parum de morbo ab auctoribus memoriae fuit traditum, et nulli limites accurati ſpecies rheumatiſmi diverſas inter et alios morbos conſtituti ſunt. Rheumatiſmus acutus et chronicus etiam non rite ante deſcripti ſunt, quam Sydenhamius ortus eſt, qui quidem errore, ſed potiſſimum in ordinando ſpecies, non ex toto vacat. Cum vero minime neceſſarium eſſe ducam, ſtadia diverſa, in quae rheumatiſmus fuit diviſus, notare, et nedum nomina varia, quae huic morbo a variis auctoribus indita fuerunt, cum dolores partes ſingulares invadunt, vel cum a materia acri, ut exiſtimatum fuit, ad certa loca devecta, proficiſ-

* Vide Plinium ſeniorem et Caelium Aurelianum.

proficiſcuntur, percurrere, memet ipſum eo genere, quod chronicum vel non febrile ſtricte appellari poteſt, vel eo morbi ſtadio, cum ſtatus irritabilitatis in atonicum mutatus eſt, circumſcribam, veſtigiis Caelii Aureliani inſiſtens, qui modo ſequente ſcribit: "Minime opus eſt, ut "de nominibus contendamus, quae tantum pro "diverſitate ſitus variare videntur, ſed nihil diſ-"criminis in curatione morbi deſignant *."

Me judice, nequit dubitari, quin hic morbus multo maturius, quam bene fuit depictus, appa-ruerit; quanquam rarius forſitan olim, quam in praeſentia, invaſit, quod mortales, eo tempore, ob cauſas diverſas, morbis acutis magis patebant. Utrum vero necne, cum formam acuti induit, et frequenter invaſit, in chronicum, cujus exemplum inſigne in Boerhaavio ipſo, a Swietenio commemoratum, habemus,

converti

* Lib. v. cap. 2. Arthrit. p. 557.

converti magis periclitatus ſit; vel via medendi a quibuſdam medicis, ſub tempus, quo floruit Sydenhamius, adhibita, qui ſanguinem copioſiſſime * detrahere conſueverunt, hoc fecerit, dictu difficile eſt. Poſterius in cauſa frequenter fuiſſe non ſuſpicari non poſſum, quod medici illo tempore exiſtimaverunt, ſanguinis detractionem in hoc morbo melius, quam in pleriſque inflammationem habentibus, tolerari. Hinc complures ſanguinis detractiones liberales, et frequenter reiteratae, magnam ſyſtemati debilitatem intulerunt. Ad hoc vero animum medici nuper magis attenderunt. Sydenhamius ipſe ab experientia didicit, morbum per purgantia, poſt ſanguinem ſemel biſve emiſſum, ſaepius forſitan reiterata, efficacius depelli, quam cum detractiones ejuſdem, ſub initium, plurimum fuerunt adhibitae. Pringelius, cum hunc morbum curabat, et cruſtam inflammatoriam ſubeſſe non reperiebat,

* Opera Pringelii et Riverii.

reperiebat, quae aegrotantes querebantur ficta eſſe poſuit; ſed ſemet hac in re deceptum eſſe compertus eſt. Ratio, cur vir clarus aliique in hunc errorem fuerint inducti, facile intelligitur; quoniam ſignum ſanguinis iterum iterumque extrahendi neceſſitatis praecipuum conſtanter fuit cruſta coriacea ſemet oſtendens, quae hoc in morbo frequenter notatur, etiam cum nonnihil torporis acceſſurum eſt *. Experientia quidem monſtravit, eam in morbis ſaepe apparere, ut in lue venerea, cum ſyſtema corporeum actione mercurii fuit irritatum, quanquam non parum debilitatis eodem tempore ſubeſt.

Licet minime contenderem, hunc morbum cum aliquo ſignorum inflammationis gradu nunquam conjungi; et igitur, cum ſedem chronici communem occupat, regimen antiphlogiſticum nunquam requirere; hanc tamen morbi formam multo

* Praelectiones Gregorii illuſtriſſimi.

multo rarius ſemet oſtendere, quam vulgo creditur, mihi hinc perſuaſum habeo, quod morbus ſanguinis detractioni, quae frequenter adhibetur, non cedit, ſed uſu ejus gravior efficitur.

Errores vero hujuſcemodi, me judice, facile cavebuntur, ſi ad ſpeciem, quam aegrotus prae ſeſe fert, generalem accurate attendetur. Acutum eos, qui vitam actuoſam degunt, et valentiſſimos, invadere; chronicum, contra, debilitatos, qui vitas ſedentarias egerunt, et eum exercitationis gradum, qui valetudini commodae omnino neceſſarius eſt, niſi eo uſque provehatur, ut corpus debilitet, adhibere non potuerunt. Exercitatio pauperculorum quidem ſaepe nimia eſt, et praeterea cibo non ſatis nutriente victitant; unde debiles evadunt, et igitur in hunc morbum frequenter incidunt, ii praeſertim, qui muſculos oſſis iſchii proprios preſſurae frequentiori ſubjicere coguntur. Hinc non alienum fore apparet, aliquem nexum inter ſtatum muſculo-

rum

rum ſingularem, qui hoc modo progignatur neceſſe eſt, et morbum detegere conari, qui aliquid luminis pathologiae ejus forſitan offunderet.

Cum hic morbus lumbos parteſque contiguas, eos artus nempe, qui muſculis profunde teguntur, quique in niſibus valentioribus conſtanter adhibentur, uti Cullenus illuſtriſſimus notat, invadere reperiatur; igitur forſitan non ſine ratione concludere licet, morbum, quandocunque haſce partes tenet, maxima ex parte eſſe chronicum, et ſignorum inflammationis eodem modo tantum participem, quo ſynochus communis, cauſis fortuitis conjunctis, ad inflammationem vergere notatur. Acutus vero in hiſce artubus, qui muſculis levius teguntur, et non tam bene a frigore externo, per ſubſtantiam celluloſam defenduntur. Cum auctores complures, et potiſſimum celeberrimi, qui nuper floruerunt, memoriae prodant, chronicum ſaepiſſime acuti eſſe

 progeniem;

progeniem; ei, quod aſſeruerunt, fidem derogare minime conabor. Semet vero, ubi acutus non praeceſſerat, oſtendiſſe, ut credam, animus non parum inclinat. Hoc ſuſtinendi cauſa ad auctoritatem medici, de cujus acumine judicioque nequit dubitari *, provocare poſſum. Haud dubie tamen concedendum eſt, eos, qui aetate florentes affectibus rheumaticis multum fuerunt vexati, chronico, cum ad ultima vitae ſtadia fuerit perventum, fore opportuniores. Caeterum, hoc in exemplo, inflammationis ſtatim antecedentis ſequela eſſe dici nequit. Nulli ſexui hic morbus proprius eſſe videtur; quanquam nonnulli affirmant, eum in maſculinum magis, quam in foemineum ſaevire †. In alterutro ſexu vero raro, ſi unquam, ante pubertatem, accedere videtur. Qualibet anni tempeſtate apparere poteſt, ſed ſaepiſſime invadit, cum frigus hyemale,

* Gregorii illuſt. Praelectiones.

† Vide Home et Aritaeum.

hyemale, quod ſemper ab iis, qui doloribus hujuſmodi colluctantur, peſſime toleratur, incipit dominari. Mortales hoc modo affecti, mutationem coeli brevi factum iri, ſaepe pro certo affirmant, et hoc, ob dolores ingraveſcentes, ſibi perſuaſum habent.

Sive hic morbus a rheumatiſmo acuto male curato, ab eodem neglecto; ſive a ſpaſmis vel ſubluxationibus violentis a niſibus nimiis ortis, in quo exemplo ſolo forſitan morbi inflammationem habentis ſpeciem prae ſeſe feret, dum, eodem tempore, regimen antiphlogiſticum minime requirit; ſive a quacunque alia cauſa proficiſcatur, dolores ſaepe calore lecti facile intendi reperientur, quod effectibus caloris in utroque morbo communibus contrarium eſſe novimus. Jure tamen a medicis celeberrimis, quorum obſervationes pro accuratis haud dubie habendae ſunt, aſſeritur *, aliquid in hoc ipſo

etiam

* Duncani Praelect. Clin.

etiam exemplo ſubeſſe, quod ab inflammatione, ſaltem actuoſa, magnopere differt; et auctum doloris, in caſibus hoc genus, auctui, vel exacerbationi febris, quam calori lecti, rectius tribui poſſe †.

Cum hic morbus lumbaginis iſchiadiſve ſpeciem plerumque induere notetur, non alienum eſſe videretur, haſce duas formas accurate conſiderare; quoniam vero tam frequenter conjunguntur, et dolores tam facile ab uno ad alterum locum tranſeunt, non male, me judice, conveniet eas ſub uno eodemque capite generali conjunctim exequi; praeſertim, cum, multis in exemplis, a ſe invicem nullo modo poſſint diſtingui. Hic morbus autem a Culleno, in modum ſequentem, breviter accurateque depingitur. "When there is no degree of pyrexia re-"maining; when the pained joints are without

"redneſs;

† Gregorii Praelect. Prac.

" redneſs; when they are cold and ſtiff; when " they cannot be made to ſweat; or when, while " a free and warm ſweat is brought out on the " reſt of the body, it is only clammy and cold " on the pained joints; or when, eſpecially, the " pains of the joints are increaſed by cold, or " relieved by heat applied to them *." Partes nonnihil tument et dolent, ſed raro tactui dolent. Artus ſunt debiles, et ſenſum moleſtiae habent, cum moventur, vel mutationes coeli incidunt. Quanquam res non ſemper ita ſeſe habet. Namque dolores nonnunquam maxime tolerabiles eſſe dicuntur, dum aegrotus huc illuc ambulat. Membra frequenter rigida ſunt, et, inter movendum, ſonitus crepitans percipitur †, quem a defectu debitae ſecretionis ſynoviae ſolo proficiſci poſſe Percivallius notat. Cum morbus in lumbis potiſſimum ſedet, ad os ſacrum et crura

* Cullen's Firſt Lines.

† Duncani celebris Praxin manuſcriptam.

crura aliquando patet, et etiam depingitur, ut nonnunquam decurſum ureterum proſequens, et dolores paroxyſmum nephriticum nonnihil referentes faciens, quorum mentio ab iis fit, qui hunc morbum primi accurate deſcripſerunt. "Eſt et alia hujus morbi ſpecies," inquit Sydenhamus, "licet non hujus eſſe proſapia vulgo "credatur, quae Lumbago Rheumatica aptiſſi-"me dicitur: Immanis ſcilicet, idemque fixus, "circa lumborum regionem, ipſumque aliquan-"do ad os ſacrum ſe demittens, paroxyſmum "nephriticum mentitur; niſi quod aeger non "vomituriat: Immanis hic dolor, niſi abiga-"tur eodem modo, quo prior ſpecies, pariter "etiam perdurat, pari ſaevitia excrucians, adeo "ut miſer nequeat procumbere; ſed vel e lecto "exiliat, vel ſuper eodem erectus ſedeat, cor-"pore interim perpetua agitatione nunc verſus "anteriora, nunc poſteriora, inclinato reducto-"que." Quamvis non difficile eſt hoſce duos morbos a ſe invicem ſecernere; hae tamen no-

tae

tae ſingulares non facile intelliguntur, niſi ex hoc, quod pſoas magnus et iliacus internus cum muſculis primario affectis conjunguntur, per dorſum ſurſum procurrunt, ejuſdemque vertebris inſeruntur, et igitur afficiuntur. Rebus ita ſe habentibus, dolor in renibus ſedere videtur. Dolor quoque per femur ad crus, et etiam ad pedem deſcendit, et non raro aegrotus eum per totum nervi decurſum accurate proſequi poteſt. Interdum quoque partem femoris anteriorem afficit. Hinc a Cotunnio in anteriorem et poſteriorem ſciaticam fuit diviſus. Morbus aliquando ſuppuratione finiri dicitur; ſed hoc, uti credo, raro, ſi unquam, in vera ſciatica vel lumbagine incidit. Ex aliqua cauſa fortuita vero materia, intra muſculos glutaeos, formari poteſt; ſed ſemet, per effectus puris in ſitu anguſtiore collecti ſolitos, brevi deteget, et cum hoc evenit, non opinari non poſſum, eam a ſcrophula potius, quam a rheumatiſmo, proficiſci.

DIAG-

DIAGNOSIS.

In morbo ab omnibus aliis ſecernendo non multum, meo judicio, difficultatis reperietur. Ægerrime autem ab acuto diſtinguetur. Signa vero ſequentia huic propria diſcrimini multum luminis offundent, febris nempe praeſentia, diatheſis phlogiſtica univerſa, partes laborantes ſemper rubrae et tumidae. In chronico vero tumor plerumque deeſt, pars affecta pallet et friget, dolor magis fixus eſt, et non tam facile, quam in acuto, locum mutat. Caſus quidem in ſuis Rebus Veris Medicis a Doctore Home commemoratur, ubi dolor ab uno femore ad alterum tranſlatus eſt; qui morbum univerſum, cum impetu humorum certo, qualis eſt podagra, referre videtur. Podagra ab hoc morbo ſequentibus dignoſci poteſt, quod juncturas mi-

nores,

nores, ut digitis manuum pedumque proprias, infeſtat, in quibus non parum tumoris, cum rubore et pyrexia, oritur, et a pollice magno unius pedis ad eum, qui lateris oppoſiti eſt, frequenter migrare notatur. Quinetiam podagra ventriculum et canalem alimentarium afficere magis periclitatur. Inſuper, ſanguineos et plenos invadit, et ſaepe a labe haereditaria profluit. Quantum vero rheumatiſmum ſpectat, res aliter ſeſe habet; namque a vitio ingenito nunquam oritur. In podagra, aegrotus tactum manus cujuſlibetve alius rei reformidat et refugit, et morbus ad paralyſin non vergit, ut in rheumatiſmo incidit. Denique, uti Junckerus in tabula decima nona obſervat, "rheumatiſmus ſedem habet in partibus muſculoſis; arthritis vero "juncturas partium potiſſimum occupat." Dolores venerei et rheumatici hoc plane diſtingui poſſunt, quod illi oſſa media, quae acri plurimum objiciuntur, occupant. Morbus, quem exequimur, vix unquam pro nephritide poteſt

haberi, etiam cum dolor in renibus et ureteribus ſedere videtur; quod ſigna, quae nephritidem plane evidenterque deſignant, qualia ſunt dolor teſticuli et retractio, ſtupor femoris, &c. deſunt. Praeterea, aegrotus in paroxyſmo nephritico, quam in rheumatiſmo graviore, ſemet facilius erigere poteſt.

PROGNOSIS.

Quanquam morbus medicinae parere ſaepe pertinaciter recuſat, et non raro forſitan ex toto inſanabilis eſt, praeſertim cum a contorſionibus ſimilibuſque proficiſcitur, et craſſities moleſtiſſima et dolentiſſima partium, quibus injuria fuit illata, formari periclitatur, quae, in longum temporis ſpatium, et, quibuſdam in caſibus, per totum vitae decurſum, manet *; aegrotum tamen

raro

* Bell's Surgery, vol. 3.

raro conſumit, quanquam doloris diuturnitas et motus exercitationiſque defectus morbos et corporis et animi movere poſſunt. "Vehementior "autem dolor nimiam irritationem facit, totum "genus nervoſum convellit, et pervigilium, de"lirium, debilitatem, animi defectionem, indu"cit *." Æger, ad extremum, cachexia generali, vel aliquo affectu morbo ſuperveniente, extinguitur.

CAUSÆ REMOTÆ.

In his primum commemorandus eſt rheumatiſmus ipſe acutus, qui hunc morbum ſaepe excitat. Hoc autem praeſtare poteſt, vel ea debilitate et atonia eum ſubſequente, quas regimen antiphlogiſticum longius provectum facere conſuevit; vel actione vaſorum adaucta eo uſque procedente,

* Conſpect. Med. Theoret.

procedente, ut tonum vaſorum partis ſingularis idoneum magna ex parte perdat, quod in quibuſdam morbis, ut in phrenitide et nimia ventriculi diſtenſione, incidere notatur. Hinc ſecretio materiae lubricantis parcior evadere poteſt, quam, muſculos a ſe invicem defendendi cauſa, providendam natura curavit. Defectum autem hujus dolorem et rigiditatem partis cujuſlibet facere poſſe ſingere valeo. Hippocrates quidem memoriae tradit, calorem iſchiadem progenerare poſſe. " Siquis diutius in ſole verſe-
" tur, et coxendices fuerint calefacti, et humor,
" qui eſt in articulis, fuerit reſiccatus, quod
" autem id, quod reſiccatur, condenſatur ac
" conſtringitur, hoc mihi ſignum eſt; aeger
" enim articulos vertere aut movere non po-
" teſt." Cauſis remotis jure annumerari poſſunt niſus ſubitanei et violenti, qui fibras muſculares diſtrahunt, tonumque earum adeo perdunt, ut poteſtas agendi extinguatur, vel contractio et relaxatio ceſſet. Iiſdem accenſeri po-

teſt

teſt actio muſculorum certorum tam diu continuata, ut ſummam defatigationem faciat, vel vim nervoſam exhauriat defectumque mobilitatis progignat. Morbum quoque movet frigus nimium ad corpus adſpirare permiſſum, praeſertim ſi ei calefacto, ſub forma veſtimentorum madidorum, admovetur, et certius adhuc effectus ſuos nocivos edet, ſi partes quaelibet corporis humo frigidae objicientur *. Hoc vi majore agere reperietur, ſi corpus ante, vel certis appetentiis indulgendo, vel aliter, fuerit violentius excitatum. Hoc modo conſtrictio diuturna et pertinax vaſis ſanguiferis infertur, et elater eorum uſitatus et flexilitas amittuntur. Non alia ratione exponi debet effectus preſſurae in morbo creando.

RATIO

* Vide Doctoris Home Principia.

RATIO SIGNORUM.

Varia ſigna, quae hoc in morbo ſemet oſtendunt, rite et pro votis exponere in primis difficile eſt, immo forſitan nullo modo fieri poteſt. Si vero non errem in ponendo, et omnia quidem, quae in Noſocomio Edinenſi notaverim, opinionem ſuffulcire videntur, preſſuram muſculis iſchiaticis conſtanter adhibitam, ut in ſutoribus veſtiariis ſimileſque artes, ubi vita ſedentaria neceſſario agitur, exercentibus, vel in iis, qui longa itinera peragunt equitantes, praeſertim in mulieribus, ut Aritaeus notat, incidit, pro cauſa hujuſce morbi frequente eſſe habendam; non parum auxilii, in ſignis huic morbo propriis exponendis, inde peti valebit. Namque in exemplis, quae modo comprehenderim, non tantum actio muſculorum idonea deeſt, ſed naturalis

turalis et debitus ſanguinis in iis circuitus prae-cavetur, et igitur non ſatis nutriminis iis ſuppeditabitur. Haec autem eoſdem effectus, quos frigus aliaeque cauſae remotae, edere concipere poſſum; unde nervi eo uſque, ut dolor, preſſura iis applicata, non amplius oriatur, vitiantur.

Dolor autem hinc originem deducere dici poteſt. Muſculi, elatere ſuo amiſſo, rigiditatem et atoniam ſibi adipiſcuntur, et ſi, quod Hoffmannus refert, verum eſt, atoniam nempe ſpaſmum gignere; quin dolore non modico ſaepe ſtipetur, nemo ambigere poteſt. Inſuper, vaſis, quantum ad ſpatium attinet, diminutis, et quantitatem ſanguinis inuſitatam rurſus recipientibus, neceſſe eſt, ut, praeter conſuetudinem, diſtendantur; et, cum tonum ſuum amiſerint, ſemet rite contrahere nequibunt. Dolor igitur, uti opinor, adauctus a ſanguine viam ſibi per vaſa collapſa violenter patefaciente oriatur, oportet *.

* Gregorii Praelectiones.

Eodem modo caloris, in doloribus nonnunquam intendendis, effectus explicari poſſunt; quoniam ſanguis, quamvis nulla ex parte rarefactus eſt, velocitatem adauctam, momentum majus, in parte ſingulari, ſibi adipiſcitur. A defectu poteſtatum animalium, circuitu praeter ſolitum circumſcripto, et diametro vaſorum adeo diminuta, ut quantitas ſanguinis rubri idonea per ea non amplius poſſit tranſmitti, pendent ruboris defectus, vel pallor, frigus, rigiditas. A defectu debitae ſecretionis plane proficiſcitur rigiditas. Hinc quoque diſci poteſt, cur ſudor, vaſis conſtrictis et non parum depletis, tam difficile excitetur. Quod motus frigidus et viſcidus eſt, a magna debilitate, vel univerſa locove propria, pendet.

CAUSA PROXIMA.

Ex iis, quae de hiſtoria cauſiſque hujus morbi remotis, et de effectu rheumatiſmi acuti neglectui habiti, vel diu manentis, ſupra comprehenſa ſunt; e collapſu defectuve poteſtatis nervoſae incitationem vehementem et inuſitatam ſemper ſubſequente, e frigore et pallore partis, e ſudoris abſentia, e ſubſtantia viſcida et mucoſa ſemet oſtendente, e flacciditate, quae in cadaveribus incidendis notabilis eſt, et praeſertim e via medendi, cauſam proximam eſſe debilitatem et atoniam, ſpaſmo omnium muſculorum vaſorumque partis laborantis adjunctas, clare et evidenter apparet.

RATIO MEDENDI.

Cum hic morbus a conſtrictione ſpaſmodica, atoniae partis laborantis adjuncta, et forſitan a certo debilitatis univerſae gradu, quae, me judice, evidenter ſubeſt, ut exempla ab illuſtri Home * relata plane perſpicueque oſtendunt, in quibus detractionem ſanguinis morbi depellendi adhibuit; ſed eam nihil proficere, et doſin ſalis Glauberiani unam, tantum morbum cum omni ſua gravitate priore reduxiſſe compertus eſt, pendeat; nihil evidentius eſſe poteſt, quam conſilia medendi praecipua eſſe duo ſequentia, valetudini nempe totius ſyſtematis ſuccurrere, et atoniam tollere, vigoremque parti laboranti reſtituere.

1. Si

* Medical Facts.

1. Si valetudo generalis diminuatur et labaſcat, ad aëra, exercitationem, et diaetam idonea decurratur.

2. Quo atonia tollatur, vigorque parti laboranti reſtituatur, ad remedia ſequentia interna, quae plurimum auxilii promittunt, confugiendum eſt: *Gummi* nempe *guaicum*, *oleum terebinthinae*, *corticem Peruvianum*, *mercurium*.

Medicamentis, in auxilium atoniae promptiſſimis, primum annumerari poſſunt oleum terebinthinae et guaicum. Potentia et univerſa ſtimulantia ſunt, quorum efficacia ab eodem principio generali pendet, oleo volatili nempe, quod, Culleno teſte, ſaltem quantum guaicum ſpectat, in reſina ejus potiſſimum reſidet, quodque, ut inquit, omnia balſama et terebinthinas natura ſua refert; et, ob hanc rationem, in morem ſtimuli, qui longiſſime latiſſimeque diffunditur, agere dici poteſt, vaſa extrema ubique afficiens.

afficiens. Hinc utilitas ejus in rheumatiſmo chronico pendet, ut vir clarus exiſtimavit. Cum tinctura volatilis ab omnibus medicis, qui hocce medicamentum plurimi faciunt, praeparatum longe efficaciſſimum eſſe putetur, quin reliquis debeat anteferri, ambigere non audeo. Spiritus, ſi caute adminiſtretur, non tantum, ut ſolutio perfectior evadat, faciet; ſed aliquantum fructus ab effectu ejuſdem in concoctione promovenda percipi poteſt, et vis ejus ſudorifica augebitur. Hinc optimi effectus, meo judicio, ab ea ſperandi ſunt, ſi rite diluta, et adeo, ut ventriculo non noceat, detur. Nonnulli, ut opium ei adjiciatur, ſuadent, quo curſus ad ſuperficiem certius fiat; et in exemplis, ubi tinctura ſimplex, ſub forma liquoris, qui *punch* vulgo nominatur, adhibetur, opium ei cum commodo addi poſſe judico, quod gummi duritiei alvi, quae alioquin ab opio oriretur, obſiſtet. A nupero Doctore Culleno memoriae proditur, tincturam ſpirituoſam pravos effectus nonnunquam

quam edidiſſe; neque dubito, quin homines ſint, quibus non conveniet. In exemplis hujuſcemodi, guaicum in aquam, modo ſequente, diffudit. Partes gummi ſaccharique albi aequales in pulverem reduxit, aliquantum vitelli ovi, vel mucilaginis, iis adjecit, et ea ſimul conterendo emulſionem ex aqua formavit. Hanc nocte ſuperiore tali quantitate dedit, ut alvum ſolveret, quod, uti aiebat, ſi a granis 15 ad 30 adhibeantur, plerumque incidet. In uſu ejus, in tempus diuturnum, perſtitit. In hoc praeparato faciendo gummi integro uti conveniet, quoniam in reſina diffundenda adjuvabit.

Quod de terebinthinis in genere, ſub capite guaici, jam comprehendi, id ea, quae de oleo terebinthinae proferre decreveram, magna ex parte ſuperflua reddit. Oleum terebinthinae autem eſt ſtimulans univerſum, non minus efficax, interne ſumptum; ut e calore ventriculi, quem excitat, e tranſeundo ad renes tam prompte

te

te et facile, et actionem vaſorum extremorum ubique movendo, evidentiſſime conſtat. Inſuper, nonnihil doloris et caloris in parte laborante notatur, ob quam rationem medicamentum operationem loco propriam ſingularem habere, fuit exiſtimatum *. Auctoritate quidem virorum celebrium Cheynaei et Homii confiſus, hoc pro medicamento efficaciſſimo habere minime dubito, quod, poſteriore auſpice et duce, id ſummo cum commodo adhiberi vidi. Mihi ipſi quoque idem praeſcribendi occaſio fuit ſubminiſtrata, poſtquam diverſa medicamenta incaſſum fuerant tentata, et ad guaicum etiam ſine fructu fuerat decurſum. Morbum dolentiſſimum et perquam inveteratum ſuſtulit, in tempus diuturnum, pro forma, quam laudat Cheynaeus, adhibitum, et, quantum doſin ſpectat, prout ſyſtema afficere videbatur, auctum vel diminutum. Cortex Peruvianus, in quo amarum et adſtringens, cum aliquanto aromatis, conjunguntur, ob effectus ſalutares

* Doctoris Home Praelect. Clin.

ſalutares quos in morbis ventriculi edit, pro uno ex optimis et efficaciſſimis remediorum, quae ad fibras muſculares ejus organi corroborandas accommodantur, diu fuit habitus. Status autem ventriculi cum reliquo ſyſtemate tam arcte conjungitur, et in id univerſum tam facile diffunditur, ut effectus corticis Peruviani rite adhibiti in partibus remotiſſimis brevi ſemet oſtendant; quod in ulceribus mali moris perſpicuum eſt, conſtitutione corporea multum laeſa, ubi ſalutares ejus effectus in univerſo ſyſtemate evidenter apparent, et pus ſanationi ulceris amiciſſimum cito formatur. Hinc ad eum tonum vaſis per totum ſyſtema debilitatis reddendi et ventriculum corroborandi conſilio, debet confugi. Namque ſtatus hujus ſanus functioni omnis alius partis idoneae ex toto neceſſarius eſt. Si ullo modo perturbatur, frequenter, ſi non morbum hujuſcemodi facit, debilitate et ſpaſmis artuum inferiorum ſtipatur *. Praeterea,

* Gregorii Praelect.

rea, remedium ſummi momenti hinc eſſe videtur, quod cachexiae, quae eſt crebra hujuſce morbi ſequela, efficaciter non raro occurrit. Multos quidem rheumatiſmos depuliſſe dicitur, et a viro illuſtriſſimo nupero Gregorio, una cum ſale ammoniaco crudo, adhibitus eſt. Denique, Joannes Pringelius, eques auratus, curationem hujuſce morbi hoc remedio, gummi guaico ſpirituique v. c. c. adjuncto, ſinire aſſidue conſuevit.

Quantum ad *mercurium* attinet, cujus effectus in ſyſtema tam potentes ſunt: "In its active "ſtate, it ſeems to be a ſtimulus to every ſen-"ſible moving fibre of the body, to which it is "immediately applied; and, in conſequence, it "is particularly a ſtimulus to every excretory "of the ſyſtem, to which it is externally or in-"ternally applied. And beſides its noted effect "upon the excretories of the ſaliva, it ſeems to "operate upon the whole of thoſe of the ali-

"mentary

"mentary canal. It proves often diuretic, and "I have particular proofs of its acting imme- "diately upon the organs of perſpiration *."

Cum hanc deſcriptionem pro juſta veraque habeam, mercurium, ut remedium multis in caſibus utile, non laudare non poſſum; quod plurimum, hoc in morbo, fiduciae in dotibus corporum ſtimulantibus et ſudorificis collocandum eſt. Hoc remedium tanti aeſtimat vir clarus Fothergillius, ut affirmet, ſe nullum caſum unquam offendiſſe, qui calomelani exiguis doſibus dato, et, donec os aliquantum exulceraretur, continuato, non parebat.

Cum morbus inveteravit, et ad paralyſin vergit, vel cum haec revera acceſſit, cicuta, diligenter adhibita, a Doctore Home remedium efficaciſſimum eſſe reperta eſt; et huic mercu-

E rius

* Vide Cullen's Mat. Med.

rius forſitan cum commodo poteſt adjungi. Seminis ſinapi quoque hic meminiſſe liceat, quod ſummis laudibus fuit elatum, et non parum utile repertum *. Univerſum ſyſtema calefacit, ſecretiones adauget, et non contuſum datum, ſumptumque ad quantitatem cochlearis majoris bis de die, ſtimulo tuto et potenti eſt, et inſuper alvum ſolutam tenendo prodeſt. Eundem in modum agit raphanus ruſticanus, qui a Culleno laudatus et utilis repertus eſt. Radix adhibetur, in portiunculas diviſa, et ſine manducatione devorata, vel e vino infuſa. In morbis hujuſcemodi, rigiditate motuque juncturarum impedito ſtipatis, oleum jecoris, ut inquit, ſucceſſu cum proſperrimo adhibuit Percivallius. Si laudes quidem, quas in id confert, mereatur, remedium minime contemnendum eſt. In uſum vero univerſum nunquam adduci periclitatur, quod medicamentum in primis ingratum eſt.

Quantum

* Gregorii Praelect. Pract. et Doctoris Home Praelect. Mat. Med.

Quantum *electricitatem* ſpectat, ea, utpote quae aliis ſtimulantibus longe antecellat, hic haud dubie conveniet. Partibus quibuſlibet ſingularibus, ubi effectus ejus edi volumus, ſumma cum facilitate admoveri poteſt. Cum tantopere in hoc morbo, et quoque in paralyſi, ad quam, cum diu urget, plerumque vergit, proficiat; quin auctores eam laudibus ornarint, vix ambigi poteſt. Quantopere hic morbus paralyſi finiri periclitetur, ex verbis clariſſimi Gregorii ſequentibus apparet. "Diuturnus dolor, quamvis mitior, ſaepe partis affectae debilitatem, torporem, paralyſin, et rigiditatem inducit *." Memoriae proditur a celeberrimo Profeſſore Gregorio patre, electricitatem, ubi in exempla rheumatiſmi chronici non potuerat, non ſatis diu fuiſſe adhibitam; namque, ut inquit, nullos in paralyſi effectus, in unam alteramve hebdomadam, nonnunquam edit, et nihilominus ad

extremum

* Conſpect. Med. Theoret.

extremum curationem abſolvit. Actio ejus, ut remedii in hoc morbo, neminem latet. Igitur vix neceſſarium erit aliquid de operatione ejus in medium proferre. Cum applicatur, effectum in circuitum evidentem edit, ictus arteriarum valentiores et celeriores reddit, et idcirco univerſas excretiones promovet, et tam vehementer ſyſtema totum, potiſſimum vaſa ſanguifera, afficit, ut, in exemplis amenorrhoeae, menſtrua ante provenerint, quam aegrota a machina potuit amoveri. Cum membris, quae torpida ſunt, quaeque nullis aliis ſtimulantibus affici poſſunt, applicatur, contractiones muſculorum violentae moventur, idque in muſculis e corpore excisis, et etiam, poſt mortem, nonnullae contractiones in iiſdem notantur. Quantum ad modum eam adhibendi ſpectat, ut ſuccuſſus admodum lenes et modici ſint, vel ut ſcintillae e parte eliciantur, conveniet, et ut hae, in tempus diuturnum, continuentur opus erit. Hoc praeſtat, quam ad ſuccuſſiones violentiores decurrere.

Fricatio

Fricatio quoque, quacunque forma adhibeatur, naturae hujuſce morbi plurimum accommodatur. Tonum adauget, elaterem fibris motricibus comparat, motum ſanguinis in vaſis extremis intendit, et tenſionem iis conciliat, et, ut Gregorius pater notavit, non tantum in vaſa extrema, ſed etiam in profundius ſita agit, et ſyſtema nervoſum ipſum quoque, aliqua ex parte, afficere poteſt. Igitur, ſi diligenter una cum electricitate adhibeatur, ſucceſſus proſperrimus expectandus eſt. Eam forma ſicca, per verriculum pannumve laneum calidum, applicare conveniet. "Frictione," ut Celſus inquit, "quo-"que utendum eſt, maxime in ſole *."

Balneum frigidum quoque, cum totum ſyſtema ſtimulet et corroboret, tonum illi impertiens, praeſertim vaſis ſanguiferis, dolores aliquando levare poteſt; ſi non gradu intenſiore adhibeatur,

* Cap. xxii.

tur, nimiſque diu in uſu ejus perſtetur, ei aeger, panno laneo involutus, potionibuſque calidis recreatus, ita adminiſtretur, ut ſudor moveatur, et effectus frigoris in ſyſtema evidentes praecaveantur. Frigus vero incaute corpori admotum, et infra eidem proprium et naturale non parum deſcendens, in conſtitutione per morbum debilitata, ubi nullus caloris praeter naturam auctus eſt, haud dubie frequenter nocebit.

Hoc operatione ſua aliquantum refert, quanquam forſitan efficacior eſt, aqua frigida parti laboranti affuſa, vel, uti appellatur, *lavatio frigida*. Haud dubie, ob hanc rationem, illi praeponenda eſt, quod parti ipſi affectae recta admoveri poteſt, et periculo vacat. Praeterea, magis probabile eſt, eam, propter ſuccuſſum, qui parti inferetur, vim ſtimulantem eſſe habituram, ſi aqua ab altitudine non modica decidere permittatur. Inſuper, ſi partes poſtea panno laneo involvantur, ſudor excitari poteſt, qui hic tam dif-

ficulter

ſiculter movetur; unde ſtatus ſpaſmodicus forſitan tolletur, et debitus ſanguinis circuitus parti reſtituetur.

Balneum calidum ſilentio non praetereundum eſt, quod a medicis plurimis laudatur. Solida ſimplicia relaxat, fibras motrices excitat, et momentum ſanguinis intendit. Cum auxilio antliae exiguae, ut moris eſt Bathoniae, applicatur, contra hunc morbum non parum efficax eſt. Non parum quoque fructus a vapore calido membris adfectis applicato perceptum eſt. Et plus forſitan beneficii ab operatione ejus, ut ſtimulantis et antiſpaſmodici, ſimplice ſperandum eſt, quam ab ullo effectu, quem planta aromatica, ut thymo, imbutus edere poteſt, acquiſito, quemque laudibus inſignibus Swietenius effert. Caeterum, quo aegroto perſuadeatur medicamentum ſimplex, quale hoc eſt, conſtanter adhibere, nonnunquam neceſſarium eſt id, cum

aliquanto

aliquanto apparatus medicinalis ſpecioſi, exhibere.

Cauſtica vera aeque, ac *potentialia*, hoc in morbo, ab antiquioribus multum fuerunt adhibita; et haud dubie aliquando prodeſſe poſſunt, ob ſtimulum parti illatum, vel humoris profuſionem, quae uſum eorum ſubſequitur. Mihimet vero perſuaſum habeo, multum fiduciae in illis raro eſſe collocandum. Caſus eſt, de quo Tiſſotius meminit, ubi ulcus per ſpiritus ardentes in membro fricando adhibitos flammam concipientes formatum eſt, et curatio abſoluta eſt.

Ad epiſpaſtica quoque iiſdem conſiliis fuit decurſum. Propter poteſtates ſtimulantes et antiſpaſmodicas valentiſſimas plus auxilii promittunt. Quin rubefacientia hoc in morbo ſucceſſum proſperum habeant, non dubito. Linimenta, qualia ſunt linimentum volatile anodynum, aether, tinctura cantharidum, &c. ſunt remedia

media admodum utilia. Quinetiam linimenta magis ſimplicia, diligenter cum frictione adhibita, non parum reperientur prodeſſe, ſi cura, ut partes laborantes panno laneo conſtanter tegantur, agetur. Denique, induſio laneo, ab initio curationis uſque, uti, ſi non admodum aegroto fuerit ingratum, remedium non parvae utilitatis eſſe reperietur, et nunquam forſitan neglectui haberi debet.

Hac diſſertatione nunc ad finem perducta, tantum reſtat, ut memet animum beneficiorum minime immemorem habere oſtendam, et hanc occaſionem publicam, quae nunc ſeſe mihi offert, grates viro ingenioſo et reverendo Nathanieli Shaw apud Banbridge, qui olim praeceptoris fidelis et diligentiſſimi officio functus eſt, ſinceras perſolvendi arripiam, cujus amicitiam conſtanter expertus ſum, quemque pro honeſtiſſimo optimoque mortalium nunquam non habebo.

F I N I S.